5 bani exemplarul. Anul XXXII. - N-rui 195 — 6 PAGINI — Vineri 18 Iulie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.- | 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu. 11

IGCB

ZIARUL „UNIVERSUL"
Onor Biblioteca Centrală
IAŞI

Proclamaţia de războiŭ a împăratuluĭ Franz Iosef

Alianţa Germanieĭ cu Suedia.--Interview cu principele Petru al Muntenegruluĭ.-- Schimb de depeşĭ intre Wilhelm şi ţar.-Un comunicat al guvernuluĭ rus Alsacia şi Lorena Stat federal german.-Ştirĭ contradictorĭĭ asupra mobilizărĭĭ ruseştĭ.-Achitarea d-neĭ Caillaux

Proclamaţia de război a împăratului Frantz Iosef

Viena, 16. — **Impăratul a adresat astăzĭ ministruluĭ preşedinte o scrisoare autografă prin care îĭ anunţă începutul stăreĭ de războiŭ, adăogând: In această oră gravă simt trebuinţa de a mă adresa popoarelor mele iubite. Te rog prin urmare să daĭ publicităţiĭ manifestul aflat în acest plic. Iată textul manifestuluĭ:**

Către popoarele mele! A fost dorinţa mea cea maĭ vie de a consacra aniĭ ce-mĭ maĭ sunt hotărîţĭ prin mila luĭ Dumnezeu la operele păcĭĭ şi la apărarea popoarelor mele de grelele jertfe şi de sarcinile unuĭ războĭ. Providenţa a decretat altfel. Agitaţiunile unuĭ adversar plin de ură mă silesc, după îndelungaţĭ aniĭ de pace, să iaŭ sabia pentru a salva onoarea monarhieĭ mele, pentru a-ĭ apăra prestigiul şi poziţiunea eĭ de putere, şi pentru siguranţa posesiunilor sale.

Cu o ingratitudine repede uităţoare, regatul Serbieĭ, care a fost sprijinit şi favorizat dintru începuturile independenţeĭ sale ca stat până în vremile cele maĭ recente de către strămoşiĭ meĭ şi de mine, a intrat de câţiva aniĭ pe drumul deschis al ostilităţiĭ în potriva Austro-Ungarieĭ. Când după treĭzecĭ de aniĭ de lucrare pacinică şi plină de propăşire în Bosnia şi Herzegovina am întins drepturile suveranităţiĭ mele asupra acestor ţărĭ, această măsură a produs în regatul Serbieĭ, ale căreĭ drepturĭ nu eraŭ prin aceasta violate de loc, isbucnirĭ neînfrânate şi ura cea maĭ crâncenă. Guvernul meŭ a făcut atunci uz de frumosul privilegiu al celuĭ maĭ tare şi inspirat de o indulgenţă şi clemenţă nemărginită n'a cerut Serbieĭ decât să-şi reducă armata la efectivul de pace şi făgăduiala că va urma în viitor calea păcĭĭ şi amiciţieĭ. Guvernul meŭ s'a inspirat de acelaşĭ spirit de moderaţiune mărginându-se a salva cele maĭ de seamă condiţiunĭ ale vieţeĭ monarhieĭ.

Când acum doĭ aniĭ ea s'a aflat în luptă cu împărăţia turcească, atitudineĭ noastre s'a datorit că Serbia şi-a ajuns în prima linie scopul războiuluĭ.

Speranţa că regatul sârbesc va aprecia în găduinţa şi iubirea de pace a guvernuluĭ meŭ şi că îşĭ va ţine cuvântul nu s'a realizat. Ura în contra mea şi a caseĭ mele s'a aprins din ce în ce maĭ tare şi se arată din ce în ce maĭ lămurit că tinde a răpi prin violenţă nişte teritorĭĭ nedespărţite ale Austro-Ungarieĭ. Agitaţiunĭ criminale trec graniţa spre a săpa bazele ordineĭ statuluĭ în fidelitatea către dinastie şi patrie. Poporul căruia i-am arătat o iubire părintească, plină de grijă, rătăceşte tinerimea şi o instigă la acte scelerate de demenţă şi de înaltă trădare. O serie de atentate, o conspiraţiune pregătită şi îndelinită în mod metodic, a căreĭ isbândă îngrozitoare m'a lovit în inimă pe mine şi pe popoarele mele, formează o urmă sângeroasă foarte vizibilă a acestor uneltirĭ secrete carĭ aŭ fost puse în lucrare şi conduse de către Serbia.

Trebue să punem capăt acestor agitaţiunĭ nesuferite, trebue să facem să înceteze provocările necontenite ale Serbieĭ, dacă onoarea şi demnitatea monarhieĭ mele trebue să rămâie neatinse, şi dacă desvoltarea eĭ economică şi militară trebue apărată de sguduirĭ statornice.

In zadar guvernul meŭ a întreprins încă odată o ultimă tentativă de a atinge acest scop prin mijloace pacifice spre a determina Serbia la întoarcere printr'un avertisment serios. Serbia a respins cererile moderate şi juste ale guvernuluĭ meŭ şi a refuzat de a-şĭ împlini datoriile a căror împlinire formează în viaţa popoarelor şi statelor o bază naturală trebuincioasă pentru pace.

Trebue deci să iaŭ măsurĭ ca prin forţa armelor să creez garanţiĭ indespensabile carĭ trebue să asigure ţărilor mele liniştea internă şi o pace durabilă în afară.

In această oră gravă am deplină conştiinţă de toată însemnătatea deciziuneĭ mele şi de răspunderea mea în faţa celuĭ Atotputernic. Am cercetat totul, am luat în seamă totul; cu conştiinţa deplină întru pe calea pe care mi-o arată datoria.

Am încrederea în patriotismul popoarelor carĭ în toate vremile furtunoase s'aŭ strâns totdeauna cu credinţă împrejurul tronuluĭ meŭ şi aŭ fost în totdeauna gata la cele maĭ marĭ jertfe pentru onoarea, mărirea şi puterea patrieĭ. Am încredere în armata Austro-Ungarieĭ viteză, plină de entuziasm şi de devotament. Am încredere în cel Atotputernic că va da isbândă armelor mele.

Scupcina ar fi admis

cererile Austro-Ungarieĭ

Semlin, 16. — *Aci se zvoneşte că Scupştina întrunită erĭ la Niş a hotărît să satisfacă toate cererile Austro-Ungarieĭ.*

(N. R.) Controlând la loc autorizat acest zvon venit după cum se vede, din sursă austriacă, nu ne-a putut fi confirmată.

Il dăm deci sub cuvenita rezervă.

INANTERIŞTI MUNTENEGRENI

ATITUDINEA RUSIEI

— UN COMUNICAT AL GUVERNULUI RUS —

Petersburg, 16.— **Comunicatul oficial următor a fost publicat:**

Numeroase manifestaţiunĭ patriotice din ultimele zile din Capitală şi din celelalte oraşe din imperiu arată că politica fermă şi calmă a Rusieĭ, a găsit ecoŭ simpatic în straturile adânci ale populaţiuneĭ. Totuşĭ, guvernul imperial speră că sentimentele poporuluĭ nu vor lua o nuanţă de ostilitate faţă de Puterile cu care Rusia se găseşte în pace şi doreşte să se găsească neclintit în relaţiunĭ paşnice.

Guvernul imperial, sprijinindu-se pe avântul spiritului naţional, îndeamnă pe toţĭ supuşiĭ săĭ să păstreze calmul şi rezerva, sure a salvgarda demnitatea şi interesele Rusieĭ. (A. R.).

Petersburg, 16. — *Consfătuirea ambasadorilor german şi austriac cu ministrul de externe Sassonow nu a clarificat situaţia, aducând numaĭ o uşoară ameliorare.*

Guvernul rus caută să evite orice ar putea să contribue la enervarea populaţieĭ.

In acelaş timp guvernul rus ia însă şi cuvenitele măsurĭ militare.

ŞTIRI CONTRADICTORII ASUPRA MOBILIZARII RUSEŞTI

Berlin, 16. — **ZIARELE DE ASEARA AU PRIMIT DIN PETERSBURG ŞTIRI AUTENTICE PRIN CARE SE DESMINTE CATEGORIC, MOBILIZAREA ARMATEI RUSEŞTI.**

Berlin, 16.— Erĭ după amiazĭ cercurile diplomatice de aci aŭ comunicat că Rusia ar fi mobilizat maĭ multe corpurĭ de armată în circumscripţiile militare Vilna şi Kiew.

Berlin, 16. — *Se afirmă că guvernul rus ar fi luat toate dispoziţiunile de mobilizarea corpurilor de armată din Kiew şi Odessa.*

Germania priveşte cu linişte aceste prime măsurĭ militare ale Rusieĭ.

Danilo
prinţul moştenitor al Muntenegruluĭ

Impăratul Wilhelm

pentru evitarea uneĭ conflagraţii europene

Viena, 16. — Neue Freie Presse *anunţă că un intim al împăratuluĭ Wilhelm ar fi sosit la Peterhof, având misiunea să roage pe ţarul Rusieĭ pentru menţinerea păcĭĭ.*

SCHIMB DE DEPEŞI INTRE IMPARATUL WILHELM ŞI ŢARUL RUSIEI

Berlin, 16. — *Vossische Zeitung* **află că între împăratul Wilhelm al Germanieĭ şi ţarul Rusieĭ a fost un schimb de depeşi, căruia se atribue o deosebită importanţă.**

GERMANIA

a încheiat o alianţă cu Suedia

Budapesta, 16. —**Ziarul „Esti Ujsag" anunţă din Viena ştirea senzaţională că Germania a încheiat o alianţă cu Suedia, formând astfel un puternic bloc al puterilor din Tripla Alianţă în contra Tripleĭ Inţelegerĭ. Alianţa cu Suedia a fost definitiv tranşată cu ocazia visiteĭ împăratuluĭ Wilhelm la Conopişt, pe când trăia arhiducele moştenitor Franz Ferdinand al Austro-Ungarieĭ şi se afla atunci în vizită la Conopişt şi regele Suedieĭ.**

Alsacia şi Lorena

vor fi trecute în rândurile Statelor federale germane

Berlin, 16. — **ACI S'A RASPANDIT ŞTIREA SENZAŢIONALA CA ALSACIA ŞI LORENA VOR FI TRECUTE IN RANDUL STATELOR FEDERALE ALE GERMANIEI, ACORDANDU-LI-SE CONSTITUTIE SI PARLAMENT LA FEL CU CELELALTE STATE ALE GERMANIEI.**

Declararea

războiuluĭ a fost publicată erĭ după amiazĭ la Budapesta

Budapesta, 16. — **Erĭ după amiazĭ la ora 5 a apărut o ediţie specială a** *Monitorului Oficial*, **anunţând declararea războiuluĭ cu Serbia.**

Se spune în declaraţia de război că Austro-Ungaria, faţă de răspunsul nesatisfăcător al Serbieĭ, a fost nevoită să apere cu armele drepturile şi interesele sale.

In urma acestuĭ fapt, de erĭ există starea de război cu Serbia.

Acţiunea Angliei

pentru dezinteresarea condiţionată a Puterilor

Londra, 16. — *London News* **află că Anglia a început Luni seara tratative directe cu Puterile pentru declararea uneĭ dezinteresărĭ condiţionate faţă de războiul austro-sârb.**

Berlin, 16. — **Berliner Tagblatt** *primeşte ştirea oficială din Roma că Anglia a comunicat ambasadoruluĭ rus că va rămâne dezinteresată faţă de noul războiŭ.*

Giornale d'Italia *confirmă din Petersburg această ştire.*

Noua întrerupere

a circulaţiei pe c. f. ungare

Căile ferate ungare aŭ înştiinţat direcţia căilor noastre ferate, că trenul de Arad poate să treacă prin Predeal, numaĭ până la Sighişoara (Szegesvar) şi aceasta numaĭ până azĭ 17 (30) Iulie.

Din cauza transporturilor de trupe, călătorĭĭ nu pot ajunge la B.-Pesta.

Trimisul nostru special

pe câmpul de război

Redactorul nostru d. Ion Foti a plecat aseară la Niş, de unde va trece la cartierul general sârbesc, spre a ne trimete relaţiile referitoare la gravele evenimente ce se desfăşură în acest moment în Serbia.

D-l Ion Foti, care a călătorit mult în peninsula balcanică, e un profund cunoscător al chestiunilor balcanice.

Mehadia şi Baziaş

transformate în oraş-spital

T.-Severin, 16. — *Autorităţile maghiare aŭ invitat pe vilegiaturiştiĭ din Mehadia să părăsească staţiunea, ale căreĭ edificiĭ aŭ fost transformate în spitale pentru răniţi.*

Aceleaşĭ măsurĭ aŭ fost luate şi în staţiunea balneară Baziaş.

D-na Caillaux

a fost achitată

Corespondentul nostru din Paris ne comunică sentinţa în procesul d-neĭ Caillaux:

In urma pledoariilor rostite, Curtea, la terminarea deliberării, a achitat pe d-na Caillaux, care a ucis pe Calmette, fost director al ziarului „Figaro".

DEMONSTRAŢII IMPOTRIVA SOŢILOR CAILLAUX

Paris, 16. — In urma sentinţeĭ dată de Curtea cu juriĭ în procesul d-neĭ Caillaux, s'aŭ produs manifestaţiunĭ ostile soţilor Caillaux, maĭ ales pe bulevardele cele marĭ. Printre manifestanţĭ se găseaŭ numeroşĭ membrĭ aĭ „Acţiuneĭ franceze". In unele locurĭ s'aŭ produs încăerărĭ serioase între poliţie şi manifestanţĭ.

S'aŭ schimbat loviturĭ. S'aŭ operat maĭ multe arestărĭ. Manifestaţiunile aŭ continuat pe bulevarde, dar fără a lua un caracter grav. (A. R.).

Decretarea

justiţieĭ sumare în Croaţia şi Slavonia

Budapesta, 16. — *Monitorul Oficial* **de azĭ dimineaţă publică decretarea funcţionărĭĭ, începând de astăzĭ, a justiţieĭ sumare în Croaţia şi Slavonia.**

INTERVIEW
cu principele PETRU AL MUNTENEGRULUI

— Cum priveşte principele Petru al Muntenegrului războiul austro-sârb.

— Muntenegrul va lupta, alături de Serbia, până la ultima picătură de sânge.

— Unirea Muntenegrului cu Serbia se va face.

Principele Petru al Muntenegruluĭ, care a sosit în Capitală astăzĭ la ora 8 dimineaţă, a bine voit a ne primi, la hotelul „Majestic", şi a ne acorda un important interview asupra războiuluĭ austro-sârb şi asupra atitudineĭ Muntenegruluĭ în aceste împrejurărĭ.

Intrebându-l asupra neajunsurilor carĭ aŭ dat naştere războiuluĭ austro-sârb, principele Petru ne-a răspuns:

— După luptele înverşunate carĭ s'aŭ dat anul trecut în Balcanĭ şi la carĭ atât noĭ cât şi celelalte ţărĭ balcanice am participat, Serbia şi Muntenegru aveaŭ o singură dorinţă: să se dezvolte în pace şi să se repauzeze, după îndelungile sforţărĭ pe carĭ le făcuseră.

Austria a voit cu orice preţ să se năpustească asupra Serbieĭ şi cantă s'o zdrobească. In acest scop a arătat că atentatul dela Serajevo e opera Serbieĭ. Această afirmare eŭ o resping.

In nota pe care Austria a trimis-o Serbieĭ, întrebuinţează un ton care face din Serbia vasala monarhieĭ dualiste. E şi necavaleresc şi nedrept acest lucru, şi ne vom împotrivi din răsputerĭ acesteĭ încercărĭ vinovate a Austro-Ungarieĭ.

După cum vedeţĭ, — a continuat principele Petru, — vorbesc despre Serbia caşi cum aş vorbi despre Muntenegru: pentru că Serbia şi Muntenegrul sunt tot una.

Mulţumită luĭ Dumnezeŭ, suntem solidarĭ, şi această solidaritate ne face să fim tarĭ.

La întrebarea noastră dacă are ştirĭ din Serbia şi din Muntenegru, principele Petru ne-a răspuns:

— Am asemenea ştirĭ. Ele mă autorizează să vă spun că atât Serbia cât şi Muntenegrul sunt pregătite pentru marea încercare prin care li se cere să treacă. Forţele noastre armate sunt concentrate dealungul graniţeĭ, şi aşteaptă momentul în care îşĭ vor face datoria. Vom lupta, apărându-ne, până la ultima picătură de sânge.

Unirea Serbiei cu Muntenegrul

Intrebând pe principele Petru asupra proiectuluĭ de unire a Serbieĭ cu Muntenegru, ne-a răspuns:

— Desigur, domnule, această unire se va face.

Lipsesc din ţară de două săptămânĭ, dar ştiŭ că se proiecta, de pe atunci, o unire militară şi financiară.

La drept vorbind, însă, a adăogat principele Petru, această unire va fi o simplă formalitate, pentru că ea există, mulţumită luĭ Dumnezeŭ, maĭ de mult timp. Se înţelege că sub această nouă formă a cooperăreĭ noastre în viitor, fiecare ţară îşĭ va păstra suveranitatea şi Regele său. Repet însă, unirea există de pe acum, căcĭ Serbia şi Muntenegrul e una şi aceiaşĭ ţară.

Convorbirea noastră se terminănă. Alteţa Sa a binevoit a ne expune impresiile pe carĭ le-a avut în ţara noastră:

— Mi s'a făcut o primire foarte călduroasă, care m'a mişcat mult şi pentru care sunt recunoscător poporuluĭ român.

Regret că prea scurta vreme pe care am petrecut-o aci m'a împiedicat de a vedea pe Suveranul Românieĭ, un amic al tatâluĭ meŭ şi pentru al căruĭ curaj şi suflet drept noĭ avem tot respectul şi toată dragostea.

Principele Petru al Muntenegruluĭ pleacă chiar astăseară, spre Serbia, cu dorinţa, pe care ne-a exprimat-o, de a sta odată maĭ multă vreme şi maĭ liniştit în ţara noastră, pentru care are o deosebită simpatie.

M. Negru.

PENTRU RESTABILIREA ADEVĂRULUI

In ziarul „Epoca" n-rul 192 din 15 Iulie a. c., în articolul: *„Instigatorii dinăuntru"* şi *„Primejdiile din afară"* se afirmă:

„Avem informaţiuni precise, dar care am dorĭ totuşĭ în mod viu să poată primi o categorică şi cinstită desmintire, că la ministerul de război, — încadrat într'o incompetinţă profesională şi o trândăvie incurabilă, — nu s'a continuat activitatea rodnică şi atât de necesară de sub regimul precedent.

„Rezultatul este că tardiva trezeală de acum nu poate recâştiga un timp preţios, în mod criminal risipit, — şi astfel s'aŭ adus prejudicĭĭ din cele maĭ grave apărăreĭ noastre naţionale".

Din informaţiunile sigure şi precise ce avem, putem să asigurăm opinia publică că afirmaţiunile din ziarul „Epoca" sunt *absolut inexacte şi lipsite de temeiŭ* şi că armata este pe deplin pregătită şi gata pentru orice eventualitate.

La ministerul de război s'a lucrat şi se lucrează incontinuu cu cea maĭ mare intensitate, ca toate lipsurile şi inconvenientele semnalate, în campania din 1913, să fie înlăturate.

Putem afirma cu mândrie, că armata din 1914 se prezintă cu totul subt altă înfăţişare decât cea din 1913, din punctul de vedere al organizăreĭ, desvoltăreĭ şi perfecţionăreĭ eĭ.

De sigur că ziarul „Epoca" a fost indus în eroare atunci când a afirmat cele de maĭ sus, altfel nu se poate explica, ca tocmaĭ în aceste momente când trebuie să ne strângem rândurile şi să avem deplină încredere în armata ţăreĭ şi în organele eĭ superioare de conducere, un ziar ale căruĭ sentimente româneşti nu pot fi bănuite, să vie şi să arunce semânţa neîncrederei în puterea de rezistenţă şi acţiunea armateĭ.

Cine a venit căutşĭ de putin în atingere cu ministerul de război, a văzut şi a constatat cu bucurie, că actuala administraţiune îşĭ face pe deplin datoria.

De la Februarie şi până în prezent s'a desfăşurat la ministerul de război o activitate din cele maĭ lăudabile şi de sigur că rezultatele vor fi la înălţimea aşteptărilor ţăreĭ.

Nu e momentul acum ca, în detalĭĭ, să se arăte realele îmbunătăţirĭ, ce s'aŭ adus armateĭ.

Un fapt putem să-l relevăm: entuziasmul şi mândria de care am fost stăpânĭţĭ cu toţĭĭ, *când am văzut la parada de 10 Maĭ din anul acesta, defilând cele 50 drapele care reprezintaŭ tot atâtea regimente noĭ create şi organizate pe 1 Aprilie 1913.*

Acest singur fapt face dovadă deplină, căruĭ grijă patriotică de tot momentul a fost şi este întărirea Românieĭ în toate direcţiunile şi că în opera de organizare şi pregătire a armateĭ a fost şi este ajutat de către d-l general Iliescu, unul din ceĭ maĭ străluciţĭ ofiţerĭ superiorĭ pe carĭ îĭ are armata noastră.

O datorie patriotică trebue să impue tuturor a înceta în aceste momente cu astfel de bănuelĭ şi incriminărĭ dăunătoare din toate punctele de privire armateĭ şi ţăreĭ.

Facem un apel călduros către toţĭ bunĭĭ românĭ, ca, în faţa împrejurărilor prin care trecem, să renunţe la orice nemulţumirĭ personale, pentru ca, în armonie şi înfrăţire comună, să putem aştepta — cu încredere şi în linişte — desfăşurarea evenimentelor.